

PORADNIK

WODOODPORNE TYNKI WAPIENNE: JAK NAŁOŻYĆ I WYKOŃCZYĆ TADELAKT METODĄ WOLFA JORDANA?

OD AUTORÓW UNIBUILD

Mało tynków budzi takie emocje, jak tadelakt. Ta pochodząca z Maroka technika burzy wszelkie stereotypy: dzięki niej powstaje tynk wodoodporny, łatwo formujący się w obłe kształty, podobny wyglądem do marmuru, a do tego gładki i jedwabisty — czyli

zaprzeczenie wszystkiego, co wydawałoby się, że wiemy o tynkach (tadelakt to tylko jedna z takich technik; również znany w Polsce tynk wenecki czy włoskie Stucco Lustro to gładkie, odbijające światło tynki, przypominające... lustro.)

Burzycielem stereotypów był też Wolf Jordan, któremu poświęciliśmy na blogu [Unibuild.pl](https://unibuild.pl) artykuł. Technika nakładania tadelaktu była jedną z jego (wielu) pasji. – *To idealnie wodoodporny, polerowany kamieniem tynk wapienny, z którego można zrobić wannę lub zlew.* — powiedział, proponując go na wykończenie mis, kuchni czy fontann — również zamiast kafelków. A jak to się robi? Temu poświęcimy poniższy poradnik, na początek odsyłając do [zestawu do tadelaktu z naszego sklepu](#), który powinien zdecydowanie ułatwić cały proces.

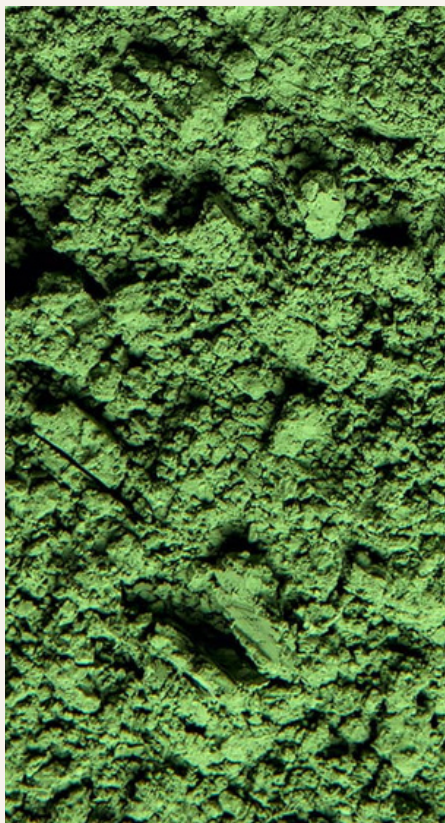
Zespół Unibuild

Z TEGO PORADNIKA DOWIESZ SIĘ:

- JAKIE NARZĘDZIA SĄ
POTRZEBNE DO
TADELAKTU?
- Z CZEGO SKŁADA SIĘ
TADELAKT?
- JAK BARWIĆ TADELAKT?
- JAK NAKŁADAĆ TADELAKT?
- JAK POLEROWAĆ
TADELAKT?
- JAK DBAĆ O TADELAKT?

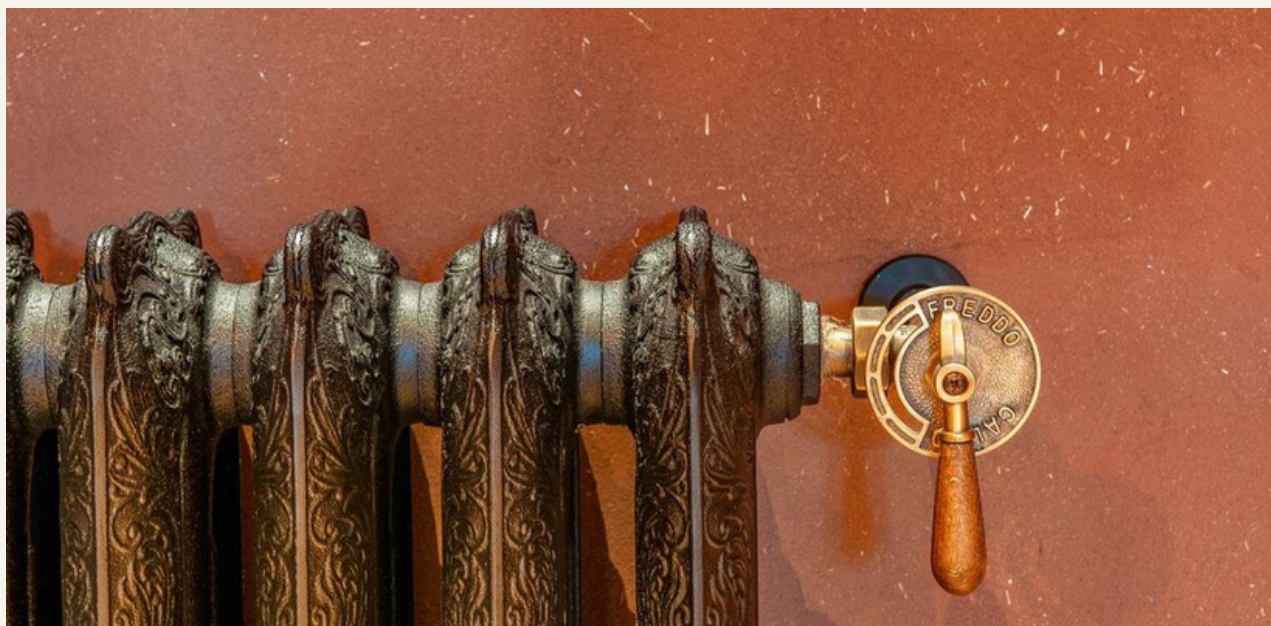
- ILE WARSTW NAKŁADAĆ?
- ILE TO TRWA?
- JAKIE INNE TECHNIKI DAJĄ
PODOBNY EFEKT?
- JAKICH PIGMENTÓW
UŻYWAĆ?
- GDZIE SPRAWDZA SIĘ
TADELAKT?

NARZĘDZIA I MATERIAŁY

- Tadelakt, czyli sam tynk (w ilości do 6 kg/m²)
- Mydło oliwne
- Ręcznie szlifowany kamień polerski (min. 6 w skali Mohrsa — czyli dość twardy)
- Paca do tynków cienkowarstwowych
- Paca z tworzywa
- Naturalne pigmenty mineralne takie, jak te, jeśli tadelakt ma być kolorowy

CO MA W SOBIE TADELAKT?

Główne składniki to wapno hydrauliczne, wapno hydratyzowane, kruszywo marmurowe i piasek. Obecność wapna hydraulicznego w tadelakcie może zaskakiwać; chodzi o właściwość wiązania w kontakcie z wodą, co później ma znaczenie dla wodoodporności tadelaktu.

Wolf Jordan podkreślał, by do rozrabiania tadelaktu używać zawsze wody ze studni, która jest miękka i bogata w naturalnie występujące minerały. Warto o tym pamiętać w przypadku miast, w których woda z wodociągu jest kiepskiej jakości — być może warto będzie w miarę możliwości zamienić taką wodę np. na deszczówkę.

PODŁOŻE POD TADELAKT

Najlepiej sprawdzają się podłoża mineralne, cementowe i wapienne (błoczki betonowe, hempcrete, mur). Wszelkie nierówności i pęknięcia warto najpierw uzupełnić tynkiem bazowym lub naprawczym. Na ścianie może być już stary tynk wapienny, ale nie powinien być "luźny", ze starymi farbami itp. Jeśli nie ma żadnego podkładu, warto zacząć od tynkowania pierwszą warstwą tynku wapiennego, np. Calcea tynk wapienny bazowy. Można użyć tynków cementowych, pamiętając jednak, że najlepiej sprawdzają się na twardych podłożach, takich jak beton, podczas gdy delikatniejsze czy starsze podłoża szybko się zniszczą, jeśli nałożymy na nie tynki cementowe (więcej na ten temat pisaliśmy tu i w e-booku, który jest do pobrania na końcu tego artykułu).

Ważne! Podłoże powinno być stabilne i twarde, bo tadelakt w zetknięciu z mydłem przechodzi procesy chemiczne, a poza tym sama praca z nim jest intensywna — podłoże musi wytrzymać takie obciążenia. Stare, kruszące się powłoki trzeba najpierw usunąć.

Na podłożach mieszanych i łączonych (np. drewno, płyty kartonowo-gipsowe) trzeba użyć siatki wzmacniającej.

Podłoże powinno być lekko wilgotne; jeśli takie nie jest, należy je zwilżyć (jeśli po zwilżeniu szybko staje się suche, należy powtórzyć proces zwilżania).

Tadelakt można połączyć z materiałami wodoszczelnymi stosowanymi np. tam, gdzie w grę wchodzi ogrzewanie podłogowe. Nakładamy go wtedy na klej do płytek z zatopioną w nim siatką zbrojącą.

Jeśli tylko część podłoża będzie pokrywana tadelaktem, wybrany obszar trzeba zabezpieczyć papierową taśmą (tak samo można zabezpieczyć framugi, okna itp.).

PRZYGOTOWANIE TADELAKTU

Tadelakt od razu mieszamy z wybranymi barwnikami (mineralnymi i naturalnymi – inne mogą zmieniać kolor pod wpływem reakcji zachodzących w tynku).

Warto zrobić kilka próbek z wodą, zapisać użyte proporcje i pokryć nimi małe skrawki ściany. Oświetlenie, podłoże – to wszystko będzie miało wpływ na kolorystykę, a dodatkowo poszczególne partie tynku i barwnika mogą dawać mniej lub bardziej intensywny efekt. Dlatego warto poświęcić chwilę na ten etap, aby uzyskać dokładnie taką paletę odcieni, na jakiej nam faktycznie zależy. Uzyskany kolor na próbkach oceniamy po pełnym przeschnięciu – co najmniej 2 dni po aplikacji.

NA PRZYKŁADZIE TADELAKTU COSTKA:

Opakowanie tadelaktu 12,5 kg trzeba rozmieszać z ok. 1,8 l wody

Jeśli barwnik był nakładany na ścianę, to może schnąć nawet 2-4 tygodnie. Idealna proporcja barwnika do tadelaktu to najwyżej 1 porcja barwnika na 10 miarek tadelaktu.

Do zimnej wody dodajemy tynk i ewentualne barwniki. Mieszymy, aż konsystencja będzie jednolita — jak ciasto. Przygotowany tynk można zużyć w ciągu 2-3 dni, jeśli jest zamknięty w wiadrze.

W autorskich mieszankach proporcje mogą być nieco inne, zależnie od np. wilgotności i uziarnienia piasku.

JAK SIĘ NAKŁADA TADELAKT?

Najważniejsze, aby każdą warstwę na danej powierzchni zacząć i skończyć tego samego dnia. Weź pod uwagę, że w nocy może zrobić się zimniej, więc najlepiej zacząć wcześniej rano i/lub poprosić o pomoc, aby “wyrobić się” do wieczora. Aby móc uzyskać charakterystyczny, “polerowany” efekt, z jakim kojarzy się tadelakt, trzeba najpierw mieć opanowane nakładanie zwykłego tynku wapiennego. Omawialiśmy to szerzej na przykładzie tynków glinianych w e-booku, który można pobrać [na końcu tego artykułu](#).

Pierwszą warstwę nakłada się tak samo, jak każdy inny wapienny tynk; dopiero drugą lub trzecią (jeśli są trzy warstwy) się poleruje. Grubość warstwy to w tym wypadku 2–3 mm. Jeśli chcesz stworzyć typowe dla tej techniki łuki i obłe krawędzie, to pracuj nad nimi już na etapie pierwszej i drugiej warstwy — wygładzaj krawędzie pacą (później dopracujesz je przy kolejnej warstwie i na etapie polerowania). W upały tynk można zwilżać wodą w spray’u, jeśli zasycha zbyt szybko podczas pracy.

Uziarnienie warstwy poprzedzającej tadelakt powinno być podobne do uziarnienia mieszanki do robienia tadelaktu — najczęściej więc będzie to zaprawa drobnoziarnista.

POLEROWANIE TYNKU

Przyjmujemy, że tynk został nałożony i pozostawiony do wyschnięcia, a następnie wstępnie wygładzony pacą — jak w naszym poradniku o nakładaniu tynków glinianych.

W tym miejscu zaczynamy kolejny ważny etap — polerowanie, które odpowiada za charakterystyczny, lustrzany błysk tadelaktu. Zaczynamy ten proces na wstępnie wygładzonym tynku. Jeśli polerowałeś kiedyś kamień czy glinę, to ta technika jest bardzo podobna i niestety nie da się jej w żaden sposób przyspieszyć. Poleruj ścianę kamieniem miejsce przy miejscu, a następnie przejdź do wcierania mydła.

Wcieranie mydła

Roztwór wody z mydłem (5:1) aplikujemy miękkim pędzlem 2–3 razy, a następnie kontynuujemy polerowanie powierzchni. Taka praca może trwać nawet kilka dni, a na noc można ponownie nałożyć na ścianę roztwór wody z mydłem. Na koniec można polerować powierzchnię miękką bawełnianą szmatką. Sama technika nie jest skomplikowana, ale wymaga dużo czasu i tu kryje się największa trudność dla większości osób.

A JAK SIĘ OBCHODZIĆ Z TADELAKTEM?

To materiał długowieczny; resztki dawnych tynków tego typu można znaleźć na stanowiskach archeologicznych basenu Morza Śródziemnego. Jest tylko jedno "ale": ścian, zlewów czy wanien z tadelaktu nie czyścimy tradycyjną domową chemią gospodarczą! Wystarczy przetrzeć je szmatką czy miękką gąbką nasączoną wodą (zbyt silne tarcie zmatowiłoby tadelakt, co wiązałoby się z koniecznością ponawiania polerowania tynku aż do jego prawdopodobnego starcia). Niektórzy co kilka lat woskują takie powierzchnie np. woskiem carnauba, aby zwiększyć błysk i dodatkowo je zabezpieczyć. Pierwsze woskowanie można wykonać, gdy tynki całkowicie wyschną — po ok. 3-4 tygodniach od nałożenia i wypolerowania. Wosk nakładamy miękką szmatką i delikatnie wcieramy, podobnie jak podczas polerowania.

PODSUMOWANIE

Każdy ma nieco inną technikę pracy z tadelaktem – różnią się preferowane narzędzia, proporcje i kolejność czy technika niektórych kroków. Powyższy poradnik powstał na bazie poradników firmy Costka, porad Wolfa Jordana i własnych doświadczeń, ale nie jest to "jedyna dopuszczalna metoda" pracy z tadelaktem. Jeśli masz możliwość podpatrywać kogoś przy pracy, możesz dostrzec różnice; warto zadawać pytania i wyrobić sobie w ten sposób własną opinię. Niekiedy chodzi po prostu o osobiste preferencje czy dostępność tego czy innego narzędzia lub materiału. W razie pytań, jak zwykle, jesteśmy dostępni:

 722 322 277

 kontakt@unibuild.pl

 <https://unibuild.pl>

ZAMÓW TADELAKT

Źródła:

strona Wolfa Jordana wolfjordan.be

Materiały Costka - budownictwo naturalne, Tadelakt - instrukcja (tu możesz kupić tadelakt Costka)

The Tadelakt Step-by-step Guide, Erasmus +, 2014-2016